

شکل ۱

شکل ۲

شکل ۳

می‌کشیم. همان‌طور که در شکل ۱ ملاحظه می‌فرمایید، در مرکز، عدد ۱ را با ماژیک قرمز و با ماژیک سیاه اعداد ۱۰، ۱۰۰ و ۱۰۰۰ را در ناحیه‌ی بعدی روبه‌روی هم می‌نویسیم. در همین جا می‌توانیم تکراری بر آموزش‌شمان داشته باشیم که عدد ۱ با دوبرابر شدن و صدبرابر شدن و ... به چه عددهایی تبدیل

تکالیف مهارت‌محور

فرزانه صدیقی، آموزگار پایه‌ی چهارم دبستان سما، واحد نیشابور خراسان رضوی است. می‌گوید: «در صورتی که مهارت‌ها و دانش آموخته شده باعث ایجاد تغییر معنادار در زندگی شود، آن‌گاه می‌توان گفت این فرد انسانی باسواد است.»

یکی از اساسی‌ترین تکالیف مهارت‌محوری که هر ساله به‌عنوان تجربه‌ای قشنگ در کلاسش انجام می‌دهد، تقویت فن بیان بچه‌ها و اعتمادبه‌نفسشان است. با تعیین مبحثی از کتاب به‌عنوان تدریس دانش آموز، به هریک از آن‌ها فرصت ابراز وجود می‌دهد. همه باید تدریس کنند و این آموزگار است که گوش می‌دهد و یاد می‌گیرد و چه بسا شاید دو یا سه زنگ به خاطر یک دانش آموز که در این مهارت ضعف دارد، گرفته می‌شود. تجربه‌ی وی را در آموزش و انجام تکالیف مهارتی بخوانید.

تفلیق

برای تفلیق مباحث آموزشی با مهارت‌های زندگی و دست‌ورزی، می‌توانیم دانش‌آموزان دوره‌ی ابتدایی را به جایگاه اجتماعی‌شان به‌عنوان راهبر، راهنمایی کنیم. در ادامه، یک بازی مهارت‌محور و یک فعالیت مهارت‌محور را که به فصل اول ریاضی پایه‌ی چهارم، مبحث عددنویسی و ماشین‌های ورودی و خروجی مربوط است، تقدیم می‌کنم.

بازی مهارت‌محور دارت اعداد (شکل ۲و)

هدف: تقویت مهارت دقت و تمرکز، تقویت مهارت عددنویسی و کاربرد جدول ارزش مکانی، مقایسه‌ی اعداد، جمع و تفریق اعداد، تقویت مهارت‌های زندگی از جمله: تعامل با یکدیگر در کار گروهی، رعایت حق دیگران، ایفای نقش در بازی، پذیرش شکست‌های زندگی، مغرور نشدن به بُرد، امید برای بهتر شدن، و رقابت صحیح.

وسایل مورد نیاز: یونولیت مربعی‌شکل سفیدرنگ در ابعاد متوسط، ماژیک سیاه و قرمز، سوزن‌های دارت، دانش‌آموزان، تخته‌ی سیاه یا سفید.

ساخت ابزار بازی: روی یونولیت سفیدرنگ دایره‌ای بزرگ

شکل ۵

شکل ۴

اعضای گروه را به ایجاد انگیزه و انتقال انرژی مثبت تشویق کرد.

نحوه ارزیابی آموزشی - عملکردی (شکل ۵)

یکی از اعضای هر گروه، در ابتدای پرتاب گروهش، در کنار تخته قرار خواهند گرفت و امتیازهای بچه‌ها را در جدول ارزش مکانی که در سمت راست تخته کشیده شده است، ثبت خواهد کرد. امتیاز می‌تواند با مشورت اعضای تیم و کمک آن‌ها نیز ثبت شود. برای مثال، نفر اول با اولین پرتاب امتیاز صد هزار را کسب کرده است. پس در قسمت صدگان هزار، یک را می‌نویسد؛ یعنی یک بسته صد هزار تایی. همین‌طور نفر دوم با پرتاب بعدی امتیاز ۱۰۰ را می‌آورد که سرگروه، یک را در قسمت صدگان می‌نویسد. اگر نفر بعدی دوباره امتیاز ۱۰۰ را کسب کند، سرگروه عدد یک را زیر عدد یک قبلی می‌نویسد و در انتها به جای مرتبه‌هایی که امتیازی کسب نشده است، صفر می‌گذارد و امتیاز گروه خودش را جمع می‌زند. یک نفر دیگر باید این امتیاز را در جدول امتیازها ثبت کند تا مهارت نوشتن عدد را در جدول ارزش مکانی که باید از راست به چپ و از کمترین مرتبه صورت پذیرد، ارزیابی کند. لینک دو عدد از فیلم‌های تدریس را که در آپارات بارگذاری شده است مشاهده می‌فرمایید.

<http://www.aparat.com/v/KSIVP>

<http://www.aparat.com/v/KxpWR>

واحدهای «آداب و مهارت‌های زندگی اسلامی» مجموعه‌ای از حفظیات نیستند که آموزگار بخواهد با بیل و کلنگ تدریس آن‌ها را در ذهن دانش‌آموزان کلاس کاشت و برداشت کند، بلکه آداب و مهارت‌ها جزئی از زندگی تک‌تک این نونهالان هستند که ریشه‌هایش قبل از تولد توسط تک‌خالق هستی در اعماق وجودشان شکل گرفته است. مری خوب آن است که بتواند از رشد علف‌های هرز در کنار این جوانه‌های پاک لوح وجود کودک جلوگیری کند و در کنار بارش رحمت و مهربانی، از گرمای مهر ازلی مدد جوید و این جوانه‌ها را به ثمر برساند.

می‌شود. قوانین بازی را در ابتدا به بچه‌ها می‌گویم. نحوه‌ی پرتاب سوزن‌های دات را به بچه‌ها آموزش می‌دهم. از بچه‌ها می‌خواهم در گروه خود مشورت کنند. به این ترتیب، مهارت کار گروهی در آن‌ها تقویت می‌شود، زیرا انرژی مثبت اعضای گروه، تأثیر زیادی روی دقت و تمرکز بچه‌ها خواهد داشت.

رقابت صحیح (شکل ۳)

رقابت صحیح را به بچه‌ها آموزش می‌دهم تا به حسادت تبدیل نشود. در تقویت این مهارت زندگی، بچه‌ها خواهند فهمید که تنها از نظر عملکرد آموزشی ارزیابی نخواهند شد. تمام احساسات آن‌ها، اعم از بد یا خوششان، ارزشیابی می‌شود و برنده‌ی واقعی گروهی است که به خوبی از پس هر دو مهارت برآمده باشد.

گروه‌بندی و بیان قوانین

آموزگاران محترم، تعداد دانش‌آموزان کلاستان را در نظر بگیرید و سپس گروه درست کنید. سعی کنید تعداد اعضای گروه از پنج نفر بیشتر باشد، چون در کنار ارزیابی آموزشی بچه‌ها، مهارت‌های زندگی آن‌ها را نیز باید ارزیابی کنید و هرچقدر تعداد اعضای گروه بیشتر باشد، مهارت تعامل در گروه بیشتر به چالش کشیده خواهد شد.

انجام تکلیف (شکل ۴)

بچه‌ها با گفتن جمله‌ی خدایا شکر (تلفیق تدریس مهارتی فصل اول فارسی و طرح کرامت) کار خود را در گروه خود شروع خواهند کرد. بعد از مشورت در گروه به صورت صف و پشت سر هم در جایگاه پرتاب قرار خواهند گرفت و تمام مهارت‌هایی را که به آن‌ها آموزش داده‌ایم، با مهارت ایفای نقش خود به نمایش خواهند گذاشت. در این میان شما نظاره‌گر ایفای نقش بچه‌ها در انجام تکلیف مهارت‌محور آن‌ها خواهید بود. به‌طور قطع، بچه‌هایی را خواهید دید که در هنگام پرتاب اعتمادبه‌نفس پایینی دارند. باید